

HOTĂRÂREA CURȚII

3 iulie 1974*

Donato Casagrande
împotriva
Landeshauptstadt München

(cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare,
formulată de Bayerisches Verwaltungsgericht)

Cauza 9/74

În cauza 9/74,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Bayerisches Verwaltungsgericht, a treia cameră, pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

Donato Casagrande, München,

și

Landeshauptstadt München

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolului 12 primul paragraf din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 19 octombrie 1968 (JO 1968 L 257, p. 2),

CURTEA,

constituită din R. Lecourt, președinte, A. M. Donner (raportor) și M. Sørensen, președinți de cameră, R. Monaco, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh și A. J. Mackenzie Stuart, judecători,

avocat general: J. P. Warner,
grefier: A. Van Houtte,

pronunță prezenta

Hotărâre

1. Întrucât prin ordonanța din 14 decembrie 1973, primită la grefa Curții la 11 februarie 1974, Bayerisches Verwaltungsgericht (instanță administrativă bavareză) din München a adresat Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, o întrebare preliminară privind interpretarea articolului 12 din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității;

întrucât, în conformitate cu ordonanța, reclamantul din acțiunea principală, de cetățenie italiană și fiul unui lucrător italian în Republica Federală Germană, a urmat, pe parcursul

* Limba de procedură: germana.

anului școlar 1971-1972, o instituție de învățământ secundar în München, solicitând de la municipalitatea acestui oraș, pârâta în acțiunea principală, o bursă de studiu de 70 DM pe lună, prevăzută la articolul 2 din Legea bavareză privind bursele de studiu (Bayerisches Ausbildungsförderungsgesetz);

întrucât pârâta în acțiunea principală i-a refuzat această bursă pe motiv că articolul 3 din legea menționată îi are în vedere numai pe cetățenii germani, apatrizi și străini cu drept de azil, s-a solicitat să se răspundă dacă respectivul articol 3 este compatibil cu articolul 12 primul paragraf din Regulamentul nr. 1612/68;

2. întrucât, în temeiul procedurii de la articolul 177, Curtea nu se poate pronunța cu privire la interpretarea sau validitatea dispozițiilor legislative naționale, aceasta are, cu toate acestea, competență pentru a interpreta articolul 12 din Regulamentul nr. 1612/68 și pentru a se pronunța dacă acest articol privește sau nu aplicarea unor burse de tipul celei în litigiu;
3. întrucât, în conformitate cu articolul 12, „copiii resortisantului unui stat membru care este sau a fost încadrat în muncă pe teritoriul unui alt stat membru sunt admiși în sistemul de învățământ general, la cursurile de ucenici și de formare profesională în aceleași condiții ca și resortisanții statului respectiv, dacă aceștia domiciliază pe teritoriul aceluși stat”, statele membre având obligația de a încuraja „inițiativele care le permit acestor copii să urmeze cursurile menționate în cele mai bune condiții”;

întrucât, în conformitate cu al cincilea punct din regulament, acesta a fost adoptat în special au motiv că „întrucât exercitarea nestingerită și demnă a dreptului la libera circulație necesită, conform unor standarde obiective [...] înlăturarea obstacolelor în ceea ce privește mobilitatea lucrătorilor, în special în ceea ce privește dreptul lucrătorilor de a-și întregi familia și condițiile de integrare a familiei în țara gazdă”;

4. întrucât această integrare presupune, în cazul copilului lucrătorului străin ce intenționează să urmeze învățământul secundar, ca acest copil să poată beneficia, în aceleași condiții ca și omologii săi naționali, de avantaje prevăzute în legislația țării gazdă în scopul de a încuraja formarea profesională;

întrucât, potrivit prevederilor de la articolul 12 paragraful al doilea, conform căreia statele membre încurajează inițiativele care le permit acestor copii să urmeze cursuri în cele mai bune condiții, rezultă că acest articol urmărește să încurajeze eforturile speciale, în scopul de a se asigura că aceștia beneficiază în mod egal de învățământul și de mijloacele de formare profesională disponibile;

întrucât, în concluzie, prevăzând că respectivii copii sunt admiși în sistemul de învățământ general „în aceleași condiții ca și resortisanții” statului de primire, articolul 12 are în vedere nu numai normele privind admiterea, ci și măsurile generale pentru facilitarea frecvenței învățământului;

5. întrucât „Staatsanwaltschaft” de pe lângă instanța administrativă, intervenientă în acțiunea principală, a susținut, de asemenea, că politica de învățământ și de formare profesională este de competența statelor membre;

întrucât în Republica Federală Germania această politică este, în mare parte, de competența landurilor (Länder), este necesar să se răspundă dacă articolul 12 se aplică nu numai în condițiile stabilite prin legislația adoptată de puterea centrală, ci și în condițiile care rezultă

din măsurile adoptate de autoritățile unei țări membre a unui stat federal sau de autoritățile altor entități teritoriale;

6. întrucât politica de învățământ și de formare profesională nu face parte din domeniile pe care tratatul le-a inclus în competențele instituțiilor comunitare, nu rezultă că exercitarea competențelor transferate Comunității ar fi, în orice mod, limitată dacă este de natură să aducă atingere măsurilor adoptate în punerea în aplicare a unei politici cum este cea de învățământ și de formare profesională;

întrucât capitolele I și II din titlul III din tratat conțin, în special, mai multe dispoziții a căror aplicare poate, eventual, să aibă consecințe asupra acestei politici;

întrucât, în ceea ce privește articolul 12 din Regulamentul nr. 1612/68, deși stabilirea condițiilor menționate de acesta este de resortul autorităților competente în temeiul legislației interne, acestea trebuie, cu toate acestea, să se aplice fără discriminări între copiii lucrătorilor naționali și cei ai lucrătorilor resortisanți ai unui alt stat membru care domiciliază pe acel teritoriu;

întrucât, în plus, regulamentele au, în temeiul articolului 189 din tratat, un domeniu de aplicare general și un caracter obligatoriu și se aplică direct în toate statele membre, indiferent dacă respectivele condiții sunt stabilite prin norme adoptate de puterea centrală, de autoritățile unei țări membre a unui stat federal sau de autoritățile altor entități teritoriale, ori chiar de autorități pe care legislația națională le asimilează acestora;

Cu privire la cheltuielile de judecată

7. întrucât cheltuielile efectuate de către Comisia Comunităților Europene, care a prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări;

întrucât procedura are, în raport cu părțile din acțiunea principală, un caracter incidental în litigiul pendinte înaintea instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată;

pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebarea care i-a fost adresată de către Bayerisches Verwaltungsgericht din München prin ordonanța din 14 decembrie 1973, hotărăște:

Stabilind că orice copil al unui resortisant al unui stat membru care este sau a fost angajat pe teritoriul altui stat membru este admis în sistemul de învățământ „în aceleași condiții ca și resortisanții” statului gazdă, articolul 12 din Regulamentul nr. 1612/68 are în vedere nu numai normele privind admiterea, ci și măsurile generale pentru facilitarea frecventării învățământului.

Lecourt

Pescatore

Donner

Kutscher

Monaco

Ó Dálaigh

Mertens de Wilmars

Mackenzie Stuart

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 3 iulie 1974.

Grefier

Președinte

